

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering.
Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 23.01.2019
Vår ref: 17/02230-47
Deres ref:

Vedtak om tildeling av driftskonsesjon etter mineralloven for Sydvaranger Gruveområde i Sør-Varanger kommune. Tiltakshaver : Sydvaranger Eiendom AS

1. Tildeling av konsesjon

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til søknad om driftskonsesjon datert 29. desember 2017, oppdatert 7. mars 2018, fra Sydvaranger Eiendom AS, med organisasjonsnummer 916776705, heretter benevnt «Tiltakshaver(en).

Tiltakshaver tildeles med dette driftskonsesjon for uttak av jernmalm på gnr./bnr. 23/226 og 22/56 i Sydvarangers Gruveområde i Sør-Varanger kommune. Oppstart av drift i Jerntoppen, inkludert tilbakefylling av gråberg i Hyttemalmen tillates som omsøkt. Konsesjonen gis for øvrig med vilkår, jf. vedtaket punkt 3.

Mineralforekomsten tilhører kategorien statens mineraler. Konsesjonsområdet har et areal på om lag 19 500 daa og fremgår av kart med tittelen «konsesjonsområde Sydvaranger Eiendom AS», vedlegg 1, og er i samsvar med omsøkt område.

Området er avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel.

Driftskonsesjon gitt i medhold av mineralloven erstatter ikke krav om tillatelse, godkjenning, arealplan eller konsesjon etter annen lovgivning.

2. Oppsummering

Saken omhandler søknad om gruvedrift i et område med tidligere uttak av mineralressurser over flere perioder, med første oppstart i 1906. Området strekker seg over flere kilometer preget av vesentlige naturinngrep i form av dagbruddsdrift, oppbygging av gråbergstipper, etablering av infrastruktur for industriell aktivitet og

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST mail@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

tungtransport. Det har gjennom tidene vært ulike tiltakshavere i gruen. Sist av Sydvaranger Gruve AS som gikk konkurs i 2015. Det er deponert om lag 450-500 Mt gråberg i randsonen av uttaksområdene, med de største tippene i Bjørnevatnområdet.

Tiltakshaver tildeles konsesjon etter mineralloven § 43, med vilkår. Tildeling skjer etter en helhetlig vurdering av flere hensyn. DMF sine konklusjoner i saken er basert på en overordnet vurdering om at oppstart av gruvevirksomhet innenfor området skal balansere ulike hensyn på en best mulig måte, med særlig vekt på hensynet til en bærekraftig forvaltning av statens ressurser, jf. mineralloven § 1.

Hensynet til verdiskapning og næringsutvikling er i henhold til mineralloven § 2 a) et av flere hensyn som skal ivaretas ved forvaltning og bruk av mineralressurser. Oppstart av drift i Sydvaranger Gruveområde anses å ha stor samfunnsmessig betydning gjennom verdiskapning og at det planlegges for bemanning av flere hundre arbeidsplasser. DMF vektlegger derfor dette hensynet i stor grad i vurderingen av om konsesjon skal gis.

Driftsplanen som følger søknaden består av en langtidsplan (Life of Mine, LOM) som gjelder for en 20-års periode med en overordnet plan for drift i de enkelte bruddene de første fem år. Driftsplanen er mangelfull vurdert opp mot kravene i DMF sin driftsplanveileder. Hensynet til oppstart av ny drift veier tungt i denne saken. DMF vurderer derfor at driftsplan kan godkjennes med vilkår før oppstart finner sted i de enkelte bruddene. Tiltakshaver har presisert behovet for rask oppstart, og DMF tillater derfor oppstart av dagbruddsdrift i Jerntoppen som omsøkt.

Det er et betydelig volum med gjenstående malm i Bjørnevatnforekomsten. Driftsplanen legger opp til dagbruddsdrift med utnyttelse av kun deler av forekomsten, og grunnlag for valg av driftsmetode er ikke tilstrekkelig dokumentert. I henhold til tidsplanen som er oppgitt i søknaden kan driftsplanen revideres parallelt med oppstart i Jerntoppen som omsøkt. Det stilles derfor krav om revisjon plan for dette området før oppstart av drift i Bjørnevatn tillates.

Planlagt driftsmetode medfører bryting av et betydelig volum gråberg. Tiltakshavers plan for gråbergshåndtering tar i for liten grad hensyn til langsiktig planlegging for etterbruk og tilbakeføring av området, hensyn til omgivelsene, herunder sikkerhet, og miljømessige konsekvenser. Miljøkonsekvenser som følge av varig deponering i vannforekomster og uberørt terreng er mangelfullt utredet, og må hensyntas i en helhetlig vurdering. DMF legger til grunn at det innenfor allerede berørt område er plass til deponering av vesentlige mengder gråberg, og det stilles vilkår om at driftsplanens gråbergsstrategi endres slik at tilbakefylling i ferdig utdrevne dagbrudd skal tilstrebes i størst mulig grad. Gjenfylling vurderes som en mer bærekraftig drift enn å bygge nye permanente gråbergsdeponier i uberørt terreng. Ny drift er dermed et viktig bidrag for å istandsette området og klargjøre det for etterbruk. Konsekvenser for sterilisering av restmalm inngår i vurderingen av vilkår om gjenfylling.

Av hensyn til bærekraftig ressursutnyttelse kan det tillates oppbygging av nye gråbergsdeponi innenfor allerede berørte områder. På foreliggende kunnskapsgrunnlag tillates ikke deponering i uberørt terreng og vann.

Vedtaket er i stor grad samsvarende med varsel av vedtak av 5. november 2018. Det er gjort endringer til krav til gråbergshåndtering på bakgrunn av innspill til varselet. Krav om planlegging for gjenfylling opprettholdes, samtidig som det åpnes for oppbygging

av nye deponiområder innenfor allerede berørt område, ikke kun for mellomlagring. For øvrig er det stilt vilkår knyttet til forholdet til andre rettighetshavere innenfor konsesjonsområdet. Konsesjonsområdet tilsvarer omsøkt område, men det er satt vilkår innenfor det området hvor Nordblock AS har konsesjon.

3. Vilkår for konsesjonen

Driftskonsesjon etter mineralloven § 43 gis med vilkår som følger i vedtaket punkt 3.1-3.4.

3.1 Driftsplan

Generelle vilkår

Driften skal til enhver tid skje i samsvar med driftsplan forelagt for og godkjent av DMF. Detaljnivå på driftsplanen skal følge DMF sin driftsplanveileder¹. DMF kan kreve ny oppmåling og at ajourførte kart og profiler sendes inn når DMF finner det nødvendig.

Vilkår for Bjørnevatn

1. Før oppstart av drift i Bjørnevatn må driftsplanen revideres. Revisjon gjelder følgende forhold:
 - a) Driftsplanen skal vise hvordan utnyttelse av den totale eller det vesentlige av forekomsten ivaretas.
 - b) Det skal planlegges for at oppbygging av gråbergstipper skal minimeres. Muligheter for gjenfylling av utdrevne bruddområder skal utredes der valgte driftsmetode tilsier vesentlig gråbergsbrytning. I utredningen skal det legges til grunn at muligheter for fremtidig uttak av malm ikke skal forringes som følge av deponering.

Revidert driftsplan skal sendes til DMF for godkjenning. Drift i området kan ikke igangsettes før godkjenning er gitt.

2. Gråbergsdeponering i uberørt terreng og vann eventuelt tillates ikke uten godkjenning av DMF. Før slik tillatelse kan gis, må det foreligge et vurderingsgrunnlag i form av utredning om miljøpåvirkning for vurdering etter naturmangfoldloven § 8 og vannforskriften § 12.

Vilkår for Sørbruddene

1. Innen tre måneder fra dato for dette konsesjonsvedtak skal Tiltakshaver sende en revidert driftsplan for uttak i Jerntoppen, inkludert detaljplanlegging for tilbakefylling av gråberg i Hyttemalmen.

¹ DMF sin driftsplanveileder, sist endret 17. november 2016, se <https://dirmin.no/regelverk>

2. Før brytning av malm og gråberg i øvrige områder kan starte, skal driftsplanen revideres for uttak i hvert enkelt bruddområde. Eventuelle endringer i uttaksrekkefølge i forhold til driftsplanens omsøkte 5-årsplan må presiseres i en slik revidering.
3. Følgende skal gjelde ved revidering av driftsplanen for uttak i Sørbruddene:
 - Uttaksplan for det enkelte brudd skal omfatte gråberg og malm for hele bruddets levetid.
 - Gråberg fra ny drift skal deponeres ved gjenfylling i ferdig utdrevne bruddområder.
 - Planen skal inkludere gjenfylling av ferdig utdrevne bruddområder, inkludert sikrings-, oppryddings- og avslutningsplan. Beslutning om endelig avslutning av de enkelte bruddene skal godkjennes av DMF før tilbakefylling. Av volummessige hensyn kan tippområdene bygges over bakkenivå, med visualisering i tråd med eksisterende naturlig landskap.
 - Oppbygging av nye deponiområder for gråberg kan bare tillates dersom tilbakefylling ikke kan gjennomføres av hensyn til bærekraftig ressursutnyttelse.
 - Gråbergsdeponering i uberørt terreng og vann eventuelt tillates ikke uten godkjenning av DMF. Før slik tillatelse kan gis, må det foreligge et vurderingsgrunnlag i form av utredning om miljøpåvirkning for vurdering etter naturmangfoldloven § 8 og vannforskriften § 12.
 - Plassering og utforming av eventuelle nye deponiområder skal gjøres i samråd med berørte reinbeitedistrikt, og beskrives og kartfestes i driftsplanen.

3.2 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver pålegges å stille økonomisk sikkerhet for å ivareta Tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt, jf. mineralloven §§ 49, jf. § 50. Sikkerhetsstillelsen skal være tilstrekkelig til å dekke tiltakshavers sikrings- og oppryddingsplikt, jf. Forskrift til mineralloven § 2-1. Planlagt sikring og opprydding under og etter endt drift følger av driftsplanen med avslutningsplan.

Revidert driftsplan i tråd med vilkår gitt i punkt 3.1, vil innebære endringer som får betydning for avslutningsplan og dermed fastsettelsen på sikkerhetsstillelsens størrelse. Endelig størrelse av sikkerhetsstillelsen skal derfor fastsettes på grunnlag av revidert driftsplan med avslutningsplan.

I første omgang pålegges tiltakshaver å stille økonomisk sikkerhet med NOK 14 700 000, som beskrevet i vedtakets punkt 6.6, for oppfyllelsen av nødvendige sikringstiltak etter mineralloven §§ 49, jf. § 51. Det gjøres fradrag for beløp innestående på sikringsfond etter tidligere drift i området, stort NOK 6 340 000.

Den økonomiske sikkerheten skal stilles ved innbetaling av et kontantbeløp stort NOK 8 360 000, til bankkonto som det skal etableres pant i til fordel for DMF slik at Tiltakshaver ikke kan råde over denne på noe vis.

Før oppstart av drift skal Tiltakshaveren overfor DMF ha:

- (i) Inngått avtale om finansiell sikkerhetsstillelse, vedlegg 2;
- (ii) Dokumentert innbetaling av kontantbeløp stort NOK 8 360 000 til pantsatt bankkonto;
- (iii) Etablert pant i konto til fordel for DMF, jf. vedlegg 3.

DMF kan fatte vedtak om endring av sikkerhetens størrelse og vedtak om ny(e) avsetning(er) ut over kontantbeløpet som er angitt i dette vedtak.

Tiltakshaver skal utarbeide nytt forslag til økonomisk sikkerhetsstillelse for ivaretagelse av opprydding og avslutning på bakgrunn av revidert driftsplan med avslutningsplan, jf. punkt 6.6.2.

Rapportering til DMF skal skje i henhold til punkt 6.6.3.

3.3 Bergteknisk ansvarlig

Bergteknisk ansvarlig for uttaket med nødvendige kvalifikasjoner skal være på plass før oppstart av drift. Tiltakshaver skal sende skriftlig melding til DMF, hvor det skal oppgis navn på den bergtekniske ansvarlige og vedlagt dokumentasjon på at vedkommende oppfyller de nødvendige kvalifikasjonskrav. Dersom vedkommende ansvarlige skal leies inn av virksomheten, skal dokumentasjon for avtale mellom Tiltakshaver og den bergtekniske ansvarlige vedlegges meldingen.

Ethvert skifte av bergteknisk ansvarlig underveis i driftsperioden skal meldes skriftlig til DMF uten ugrunnet opphold. Se nærmere behandling i punkt 6.5.2.

3.4 Forholdet til andre rettighetshavere

3.4.1 Nordblock AS

Nordblock AS har konsesjon for uttak av malmblokker på deler av Tiltakshavers omsøkte konsesjonsområde. Avgrensningen av dette området følger av privatrettslige avtaler mellom Nordblock AS og Tiltakshaver.

Innenfor dette området settes det som vilkår at all aktivitet må gjøres i henhold til gjeldende konsesjon til Nordblock AS og til underliggende avtaler mellom partene. Se nærmere behandling i punkt 6.2.2.

3.4.2 Reinbeiteinteresser

Ved eventuell oppbygging av nye tippområder for gråberg skal plassering og utforming av disse skal gjøres i samråd med berørte reinbeitedistrikt.

Det skal ikke lagres utstyr eller gjennomføres arbeider innenfor konsesjonsområdet på en måte som vil sperre for trekkleier.

For ivaretagelse av reinbeiteinteressene skal Tiltakshaver gjennom hele driftsperioden ha løpende dialog med berørte reinbeitedistrikt ved planlegging og gjennomføring av drifta, med det formål å komme frem til eventuelle ytterligere avbøtende tiltak av hensyn til reindriften.

Se nærmere behandling i punkt 6.4.5.

4. Nærmere om søknaden

Tiltakshaver søkte om driftskonsesjon den 29. desember 2017. Oppdaterte søknadsdokumenter ble tilsendt DMF den 7. mars 2018.

Tiltakshaver har søkt om uttak av jernmalm i Sydvarangers Gruveområde på gnr./bnr. 23/226 og 22/56 i Sør-Varanger kommune. Mineralforekomsten tilhører kategorien statens mineral, jf. mineralloven § 7. Forekomsten beskrives av Tiltakshaver til å være kvartsbåndet jernmalm (taconitt) på 30/35% Fe. Sluttprodukt vil være konsentrat med ca. 68% Fe, som er råmateriale for stålfremstilling.

Omsøkte konsesjonsområde har et areal på ca. 19 500 daa, og tilsvarer tidligere konsesjonsområde for Sydvaranger Gruveområde, og kan for enkelthets skyld deles inn i to områder; Bjørnevatn og Sørbruddene (tidligere påstartede dagbrudd sør for Bjørnevatn).

Søknaden inneholder en langtidsplan (Life of mine, «LOM») som strekker seg over en 20-årsperiode regnet fra 2018. Gruveaktiviteten til Sydvaranger vil være en kombinasjon av drift i Sørbruddene og fra hovedbruddet i Bjørnevatn. Ca. 60 % av malmen skal tas fra Bjørnevatn og ca. 40 % fra Sørbruddene. I tillegg til LOM inneholder driftsplanen en mer detaljert plan for de første fem driftsår, bestående av tekstdel med kartvedlegg. Følgende uttaksområder inngår i denne planen: Jerntoppen, Bjørnefjell, Fisketind Sør-Vest, Fisketind Øst samt Bjørnevatn. Den umiddelbare oppstarten vil være Jerntoppen og så følger de andre sørbruddene med omtrentlig ett års intervall. Utviklingen av Bjørnevatn skal starte i andre driftsår.

Det er omsøkt et totalt uttak i løpet av langtidsperioden fra Bjørnevatn og Sørbruddene til sammen på om lag 163 millioner m³ (Mm³) masse, hvorav 45 Mm³ malm. Årlig uttak er i snitt opplyst å være 2,25 Mm³ malm.

Planlagt uttaksvolum i «LOM» er oppgitt å gi en gråbergsproduksjon på minimum 400 millioner tonn (Mt) i 20-års perioden. Det er planlagt deponering i 5 hovedområder (tipper) med steindeponi opp mot 100 – 120 meters høyde fra dagens terreng og med en utstrekning i størrelsesorden flere kilometer. Det er planlagt å fortsette å bygge opp tre allerede eksisterende tipper nord i konsesjonsområdet. Samtidig anlegges det to nye tipper sør i konsesjonsområdet. Disse skal legges i uberørt terreng og innebærer i tillegg helt eller delvis gjenfylling av vannene Langvatnet, Reitanvatn og Sundtjerman.

Blant annet skal Nordtippen, som er mest synlig fra bebyggelse, bygges med ytterligere ca. 118 m høydemeter fra dagens terreng. Gjenfylling av utdrevne brudd er i svært liten grad en del av planen for gråbergshåndtering, samtidig som det oppgis i søknaden at dette kan være aktuelt i et lengre perspektiv i dialog med DMF.

Ved avslutning av drift planlegger Tiltakshaver at Bjørnevatn, Tverrdalen og Fisketind skal fylles med vann med etablering av strandkant. Hyttemalmen er planlagt gjenfylt med gråberg fra Jerntoppen. Øvrige dagbruddskanter planlegges varig sikret med voller eller gjerder. Åpninger skal sikres ved gjenfylling, sprengning eller gjenstøping.

Tiltakshaver oppgir at mer detaljerte gruveplaner vil bli utarbeidet på et senere tidspunkt.

Særskilt om Bjørnevatn

Tiltakshaver planlegger oppstart i Bjørnevatn med hovedsakelig brytning av gråberg fra andre driftsår. Malmuttak forventes fra tredje driftsår og deretter gjennom hele LOM-perioden, i alt et volum på om lag 94 Mt av oppgitt total potensiell malmressurs på 227 Mt. Uttaket skal i sin helhet gjennomføres ved dagbruddsdrift. Det fremgår av søknaden at det planlegges omfattende gråbergsbrytning i Bjørnevatn i 5, 5 år, totalt ca. 108 Mt gråberg. Det totale uttaket av malm i samme periode oppgis til ca. 17 Mt.

Valgt driftsform med dagbrudd beskrives av Tiltakshaver som å være eneste lønnsomme driftsform på forekomstene. Underjordsdrift beskrives som ikke økonomisk gjennomførbart. Det refereres her til vurderinger og konklusjoner i Mine Method Comparative Analysis, søknadens vedlegg 5.5.2. Opplysningene om planlagt drift og uttaksutvikling fremgår i søknadens vedlegg 5.5.3 og 5.5.3.3.1, 5.5.3.3.2 og 5.5.3.3.3. Plan for gråbergsdeponering fremgår i vedlegg 5.5.4., som tilsier at gråberg fra Bjørnevatnbruddet skal tippes i Nordtippet, Gokkmokkatippet, Museumstippet, og til dels Ettatippet i alt 108 Mt innenfor femårsplanen. Vesentlig større volum skal deponeres i LOM-perioden.

Uttaksplanen for Bjørnevatn består av to sider generell informasjon, tabell over tonnasje per år samt tre kartvedlegg (dagens situasjon, endelig brudd og vertikale profiler).

Særskilt om Sørbruddene

Planlagt uttak i Sørbruddene omfatter følgende områder/brudd: Søstervann, Grunntjern, Tverrdalen, Bjørnefjell, Fisketind Øst, Fisketind Sørvest, Blixmalmen, Oscarsmalmen, Jerntoppen og Kjellmannsåsen. Om lag 40 % av totalt uttak gjøres fra Sørbruddene. Planlagt uttak av malm fra Sørbruddene er i 5-års planen oppgitt til ca. 24 millioner tonn (Mt). Samlet uttak av gråberg er oppgitt til ca. 34 Mt.

Uttak skal utelukkende gjøres i dagbrudd, da malmen beskrives som grunn og ikke egnet for underjordsdrift.

Uttak skal starte i Jerntoppen, hvor gråberg fra brytningen i hovedsak skal fylles i Hyttemalmen-bruddet, og noe i Jerntippet N. Gråberg fra resterende uttak planlegges lagt i nye tippområder sør-øst i omsøkt konsesjonsområde, omtalt som Jerntippet N og Jerntippet S. Jerntippet N skal dekke et areal på 590 000 m², med en høyde på 232 meter, og et volum på 33 Mm³. Jerntippet S blir vesentlig større og skal dekke et areal på 1,1 Mm², med en høyde på 232 meter, og et volum på 85 Mm³. Tippene blir i stor grad bygd i uberørt terreng ut mot omsøkt konsesjonsgrense. Tre vannforekomster blir fylt igjen, og tippkanten blir liggende i randsonen til ytterligere to vann. Det er planlagt for reintrekk mellom tippene.

Tiltakshavers hovedbegrunnelse for etablering av nye gråbergstipper fremfor deponering ved gjenfylling av påbegynte dagbruddsområder, er hensynet til sterilisering av gjenstående malm. Det følger av beregninger i vedlegg 5.5.4 at det etter planlagt uttak i Sørbruddene, til sammen vil gjenstå om lag 100 Mt malm ved en malmpris på 100 \$ pr.tonn.

Uttaksplanen (5-årsplanen) består av generell informasjon for det enkelte uttaksområdet, tabell over tonnasje per år samt tre kartvedlegg (dagens situasjon, endelig brudd og vertikale profiler).

5. Høring av søknaden og varsel om vedtak

5.1 Nærmere om høringen

Søknaden om driftskonsesjon var på høring, jf. forvaltningsloven § 17, hos følgende høringsinstanser:

Fylkesmannen i Finnmark, Fylkesmannen i Finnmark - Reindrifftsavd. Øst-Finnmark, Statens vegvesen Region nord, Sametinget, Finnmarkseiendommen, Miljødirektoratet, NVE Region nord, Finnmark fylkeskommune, Sør-Varanger kommune, Reinbeitedistrikt 5A og 5C Pasvik, Naturvernforbundet i Sør-Varanger, Tschudi Kirkenes AS, Natur og ungdom, LO Finnmark, NHO Finnmark, Ørnevann og omegn hytteforening, skogbrukssjefen i Finnmark, Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA/Nordblock AS, Varanger Kraft AS.

Høringsdokumentene ble gjort tilgjengelige på DMF sine nettsider for innspill fra andre interessenter.

Sør-Varanger kommune ble oppfordret til å opplyse om eventuelle berørte instanser/partner som ikke var på høringslista. Det er ikke opplyst om slike.

Høringsperioden var fra 19. mars til 14. mai 2018. Fylkesmannen, LO Finnmark og Sør-Varanger kommune søkte om og fikk innvilget utsatt frist, henholdsvis til 22., 24. og 25. mai. Innspill ble levert rettidig i henhold til dette.

Av de på høringslista har følgende instanser ikke avgitt innspill: Miljødirektoratet, NVE, NHO Finnmark, Skogbrukssjefen, Varanger Kraft AS, Statens vegvesen og Natur og ungdom.

Det er kommet innspill fra følgende interessenter som ikke var på lista: FAU og elevrådet ved Bjørnevatn skole, Are Skavhaug m flere, Naboer i Bjørnevatn, Folkeaksjonen mot giftutslipp i Bøkefjorden, Rolf Randa og Sør-Varanger SV.

Samtlige innspill er oversendt til Tiltakshaver.

Fra høringsinnspillene har DMF særlig merket seg følgende:

5.1.1 Manglende reguleringsplan og konsekvensutredning

Fylkesmannen i Finnmark mener at det hadde vært en styrke for prosjektet om det hadde vært gjennomført en konsekvensutredning, da alle sider ved saken ville vært belyst. En reguleringsplan ville også ha gitt nye muligheter for medvirkning fra berørte parter og gitt større forutsigbarhet for tiltakshaver. *Finnmarkseiendommen og Reinbeitedistrikt 5a og 5c* viser til at manglende reguleringsplan og KU innebærer et forsterket behov for vurdering av ivaretagelse av hensyn som natur og miljø i forbindelse med vedtaksbehandlingen. *Naturvernforbundet i Sør-Varanger* viser til at det har gått lang tid siden forrige konsekvensanalyse for Sydvaranger Gruve, og at den omsøkte driftsmetode krever ny kunnskap om ulemper som planene vil medføre for natur, mennesker og samfunn.

Kommentar: DMF tar innspillene til etterretning, og har gjennom innretningen på vedtaket til hensikt å ivareta hensynet til både omkringliggende områder, naturmiljøet og en bærekraftig utnyttelse av ressursene. I en helhetlig vurdering av søknaden er hensynet til før-var-prinsippet i naturmangfoldloven tillagt noe vekt, og det vises i denne sammenheng blant annet til vilkår om at uberørt terreng, herunder vannforekomster, ikke skal tas i bruk på foreliggende grunnlag.

5.1.2 Betydning for verdiskapning og næringsutvikling

Sør-Varanger kommune er positiv til oppstart av ny gruvedrift, på bakgrunn av at de positive samfunnsmessige virkningene av tiltaket anses å veie tyngre enn de miljømessige negative virkningene. Sysselsetting og variert næringsliv fremheves som positive virkninger. LO Finnmark er positiv til oppstart av gruvedrift, og fremhever betydningen for sysselsetting, næringsutvikling og verdiskapning i kommunen. Finnmark fylkeskommune ønsker en verdiskapende og lønnsom næring med god vekstkraft, og er positive til tiltaket.

Kommentar: Vedtak etter mineralloven skal ivareta hensynet til verdiskapning og næringsutvikling, jf. § 2 a). Dette hensynet er tillagt stor vekt i saken, og konsesjonsvedtaket søker å ivareta dette hensynet balansert mot lovens øvrige hensyn.

5.1.3 Naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsliv og samfunnsliv

Både Sametinget og Fylkeskommunen viser til at tiltaket synes å ikke komme i konflikt med samiske automatisk freda kulturminner. Fylkeskommunen sier følgende om trekkeleier: «Det som er viktig er at trekkeleier inn til området øst for konsesjonsområdet opprettholdes, det vil si området mellom Brattli og Ørnevatn, og tilsvarende i nord mellom Brannfjellet og riksgrensa. I tillegg går det en viktig trekkvei nord/sør mellom Langvasseid og Ørnevatn som gir tilgang til området mellom Langfjorden og konsesjonsområdet. Bevaring av disse er avgjørende for at reindriften skal kunne utnytte områdene øst og vest for konsesjonsområdet.» Fylkesmannen uttaler at det er viktig at trekkeleier holdes åpne, og har for øvrig tilsvarende uttalelse som fylkeskommunen når det gjelder aktuelle leier. Sametinget forutsetter at det stilles krav om løpende dialog mellom Tiltakshaver og representanter for berørte reindriftsinteresser fra oppstart og gjennom hele driftsperioden. Sametinget ser ikke behov for konsultasjoner, men ber om at DMF avklarer dette direkte med reindriften. Reinbeitedistrikt 5a og 5c sin vurdering er at Museumstippen (nordvest i området) vil ha negativ innvirkning for reindriften, men har akseptert den med en utforming som er tilpasset området rundt. Passasje for reintrekk sør i området, i henhold til driftsplan, vurderes som eneste løsning slik området fremstår i dag. I LOM må det legges til rette for trekk mer sentralt i området, ved Søstervann. Sør-Varanger kommune påpeker at reindriften behov for trekkveier sør i området må ivaretas.

Kommentar: DMF har avklart med berørte distrikter at det ikke er behov for egne konsultasjoner. Vedtakets innretning innebærer at dagens situasjon med tanke på trekkeleier ikke blir vesentlig endret i forhold til dagens situasjon. Plassering av eventuelle nye tippområder skal gjøres i samråd med reindriften, og i tråd med Sametingets innspill stilles det krav om løpende dialog mellom Tiltakshaver og berørte reinbeitedistrikt gjennom hele driftsperioden.

5.1.4 Hensynet til nærliggende områder, herunder avslutning/etterbruk av området

Det er i hovedsak gråbergsstrategien, med etablering av nye og oppbygging av eksisterende tipper, som er gjenstand for innspillene knyttet til dette punktet.

Sør-Varanger kommune forutsetter at friluftsområder ved sørenden av konsesjonsområdet ikke forringes ytterligere. Kommunen skriver at det må etableres tett dialog mellom Tiltakshaver og DMF for å begrense de negative konsekvensene av tiltaket. Kommunen signaliserer fremtidig planarbeid med hensikt å redusere forespeilede høyde på gråbergstipper. *LO Finnmark* forutsetter at det stilles vilkår for begrensning av driftas negative virkninger overfor lokalsamfunnet. *Reinbeitedistrikt 5a og 5c* skriver at gråbergstippene hele tiden har vært vurdert som enorme og at de har stor negativ innvirkning på natur og miljø, og anmoder om at det må finnes løsninger som reduserer tippenes omfang, gjennom valg av driftsform og gjenfylling innenfor konsesjonsområdet hvor det allerede er inngrep. I beregninger knyttet til sterilisering av gjenværende malm ved gjenfylling må det inngå en verdisetting av uberørt natur, og miljømessige påvirkninger i randssonen må gis vesentlig betydning. Både nye og eksisterende tipper må gis en utforming med tanke på etterbruk, og sikringstiltak må bli gjennomført ved avslutning av dagbrudd. *Ørnevann og Omegn hytteforening* mener det er ønskelig at tidligere brudd gjenfylles på sikt. Ved fortsatt gjenfylling av Hyttemalmen, bør det ses på høyde og design. For øvrig støttes at gråberg bygges i høyde fremfor at nye områder tas i bruk. *Naturvernforbundet i Sør-Varanger* mener det må stilles krav om at utnyttelsesgraden av de masser som tas ut må optimaliseres med en visjon om 100 % utnyttelse, det vil si at alt som sprenges ut brukes til noe nyttig. *Rolf Randa (fester av hyttetomt ved Store Fiskevatnet)* er negativ til oppbygging av Jerntippen S da den vil blokkere for ferdselsåre langs Langvatnet til hytteområdet øst for gruvene. Ferdselsåren anses som særlig viktig vinters tid, til frakt av materiell o.l. *Ørnevann og omegn hytteforening* viser til at gjenfylling av Langvatnet vil stenge den eneste vintertraseen mellom *Ørnevann* og *Store Fiskevann*, som er brukt til frakt til og fra hytter gjennom flere generasjoner. Det må etableres en tett og systematisk dialog mellom *Sydvaranger Eiendom AS* og DMF. Dette må skje så tidlig som mulig, slik at driften påfører lokalsamfunnet minst mulige negative konsekvenser. *FAU og Elevrådet v Bjørnevatn skole* viser til tiltakets negative virkninger for turområder benyttet av allmennheten og i skolesammenheng. Området mellom *Husvannet* og *Rognmøkta* vil bli gjort utilgjengelig ved gjentipping. Området brukes både til ski, fiske, bærturer og annen friluftsendervisning. Området er tenkt benyttet også etter at ny skole står ferdig, til tross for lengre avstand. Det pekes på at underjordsdrift er bedre med tanke på støv og støy, og at plassering av tippene heller bør gjøres sør-østover, bort fra bebyggelse. *Björg Edberg mfl. (8 naboer i Bjørnevatn)* er negativ til gjenåpning av gruva, og viser til tidligere erfaring med støv og støy samt til planer for ytterligere berørte områder som i dag benyttes til rekreasjon.

Kommentar: DMF tar innspillene til etterretning. Innspillene anses langt på vei imøtekommet gjennom de vilkår som er satt for gråbergshåndteringen i Sørbruddene. For øvrig er gråbergsproduksjon et resultat av driftsmetode, da dagbruddsdrift generer større mengder gråberg enn underjords-drift. Det vises i denne sammenheng derfor også til DMF sin vurdering av Tiltakshavers planer for uttak i Bjørnevatn.

5.1.5 Hensyn til miljøet

Fylkesmannen uttaler at i forbindelse med gråbergsdeponering i uberørte områder bør det gjennomføres en kartlegging av naturmangfold, begrunnet i at livsgrunnlaget for dyr- og planteliv i terrenget og berørte vann vil bli varig påvirket. Sekundært kan det gjennomføres alternative måter for deponering, for eksempel ved gjenfylling av tidligere bruddområder. Det vises til ulike muligheter for negativ påvirkning av arter i vannforekomstene, blant annet som følge av avrenning. *Fylkesmannen* mener det må

skaffes til veie mer kunnskap for hvilken betydning den videre driften vil ha å si for de berørte vannforekomstene i området. *Finnmark fylkeskommune* viser til at vannforskriften og gjeldende vannforvaltningsplan skal legges til grunn i saksbehandlingen. Gråbergsdeponi i sør-områdene med gjenfylling av tre *vannforekomster* synes ikke å være i tråd med regional vannforvaltningsplan eller vannforskriftens mål om at alle vannforekomster skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. Det vises til vannforskriften § 12 om krav til utredning ved nye inngrep i vannforekomst som kan medføre at miljømål ikke nås. *Sør-Varanger kommune* sier at de positive samfunnsøkonomiske konsekvensene anses som større enn de negative miljømessige konsekvensene. Videre sier kommunen at «Det må etableres en tett og systematisk dialog mellom Sydvaranger Eiendom AS og DMF, og at dette må skje så tidlig som mulig slik at driften medfører minst mulige negative konsekvenser. *Sametinget* har ingen merknader til at det gis tillatelse til uttak innenfor det området hvor det tidligere har vært drift, under forutsetning av at det ikke gjøres nye naturinngrep og endrede reguleringer i forhold til tidligere gruvedrift. *Reinbeitedistrikt 5a og 5c* er sterkt kritisk til oppdemming av vann, og det forutsettes at det stilles krav om begrensning av gråbergtipper som tilsier at Langvatnet ikke blir berørt. *Ørnevann og omegn hytteforening* er bekymret for at tiltaket vil forringe kvalitet på drikkevannet i Ørnevann. Dersom Langvatnet fylles igjen vil dette påvirke naturlig tilsig til Ørnevann og Lomvatn. Det må gjennomføres jevnlig vannprøver av nøytral instans. *Naturvernforbundet og Sør-Varanger SV* ønsker stilt som krav at naturødeleggelsene ikke må spre seg ut over de områder som allerede er tatt gjennom tidligere dagbrudd, veier og deponier.

Kommentar: Utslipp til sjø reguleres i annen tillatelse, underlagt Miljødirektoratet. Innspillene og bekymringene fra høringen er for øvrig i all hovedsak knyttet til tiltakets påvirkning på naturmiljøet i uberørt terreng. Bekymringene gjelder også for gjenfylling av vannforekomster og tilsig til vann fra gråbergsdeponier. Gjennom den valgte innretningen på vedtaket om å ikke tillate deponi i uberørte områder på foreliggende grunnlag, vil de hensyn som innvendingene har sitt grunnlag i langt på vei hensyntas.

5.1.6 Driftsmetode/driftsplan (dagbruddsdrift/under jord)

Reinbeitedistrikt 5a og 5c viser til at det har vært kontakt med tiltakshaver blant annet om gruveplaner. Reinbeitedistriktene mener søkers valg av driftsform i større grad må ha en miljøprofil hvor utslipp og negative innvirkninger blir redusert maksimalt. Verdisetting av natur og miljø, og ikke kun økonomisk lønnsomhet, må inngå i vurderingsgrunnlaget når driftsform skal velges. Det anses som greit med en oppstart i dagbrudd i liten i skala, men at det deretter må utvikles driftsmetoder som reduserer de negative konsekvensene i forhold til foreliggende planer. *Naturvernforbundet i Sør-Varanger* argumenterer for underjordsdrift, og mener at det av hensyn til en bærekraftig ressursforvaltning bør forventes å tillate uttak inntil kompetanse for mer moderne driftsmetoder enn dagbruddsdrift er utviklet og legges inn i planene. *Bekymrede naboer/v Are Skavhaug* mener at muligheter for underjordsdrift må utredes ytterligere før dagbruddsdrift eventuelt tillates. *Folkeaksjonen mot giftutslipp i Bøkefjorden* viser til at dagbruddsdrift vil generere større mengder utslipp til sjødeponi ved bruk av magrere malm, samt større sannsynlighet for større grad av kjemikalieforurenset utslipp til sjødeponi.

Kommentar: DMF tar innspillene til etterretning.

5.2 Varsel om vedtak og etterfølgende innspill

DMF sendte varsel om vedtak til Tiltakshaver i brev av 5. november 2018. Frist for innspill ble satt til 3. desember 2018. DMF har mottatt innspill fra Tiltakshaver og flere andre aktører som vist i sammenstillingen under.

Dato	Avsender	Tema
18.11.2018	Tiltakshaver	Underlagsdokumenter før møte med DMF den 20.11.2018
23.11.2018	NHO og LO	Støtteerklæring til gruvedrift
29.11.2018	Kirkenes Pensjonistforening	Støtteerklæring til gruvedrift
30.11.2018	Sør-Varanger kommune v/ ordfører Rune Rafaelsen	Brev vedrørende DMFs rolle
3.12.2018	Tiltakshaver	Skriftlig innspill til varsel om vedtak
7.12.2018	Reinbeitedistrikt 5 A/C v/Egil Kalliainen	Presiseringer/avklaringer av høringsuttalelsen
11.12.2018	Tiltakshaver	Særskilt innspill til den økonomiske vurderingen
5.12.2018	Marit Olli Siiri (nabo i Bjørnevatn)	Oversendelse av bilder som viser støvpåvirkning fra tidligere drift
11.12.2018	Sør-Varanger SV	Oversendelse av behandling av Sør-Varanger kommune sin høringsuttalelse til driftskonsesjon, med formål å vise mindretallets innstilling.
14.12.2018	Tiltakshaver	Avklaring på bruk/relevans av oversendt dokument om driftsmetode tilsendt før møte den 20.11.2018
14.12.2018	Finnmark fylkeskommune	Støtteerklæring for gruvedrift
17.12.2018	Sør-Varanger kommune	Utdyping av kommunens innspill til varsel
20.12.2018 og 02.01.2019	Naturvernforbundet i Sør-Varanger	Viser til ulike utfordringer ved oppstart av drift, herunder miljøhensyn. Informasjon om underjordsgruve i Russland.
2. og 7.01.2019	Einar Berg	Historikk vedrørende utredning av underjordsdrift

DMF har gjennomgått samtlige innkomne innspill etter varsel om vedtak, og tar disse til etterretning.

Vesentlige avklaringer etter varselet er knyttet til ressursanslaget og grunnlaget for valg av driftsmetode i Bjørnevatn. Tiltakshaver oppgir at ressursanslag i søknaden er å forstå slik at potensiell malmressurs er totalt 227 Mt i Bjørnevatn. I tillegg til de 94,5 Mt (prisbetinget 65 \$ pr tonn) som er planlagt utdrevet ved dagbruddsdrift, er det ytterligere 132,5 Mt (prisbetinget til 100 \$ pr tonn) malm på større dyp, ikke ytterligere 227 Mt som oppgitt i søknaden. Det er ikke fremkommet ytterligere dokumentasjon for valg av driftsmetode i Bjørnevatn. Oversendt utredning fra 2015 i forkant av møte den 20. november, ble senere trukket tilbake av Tiltakshaver og ligger således ikke til grunn for vedtaket.

DMF har videre merket seg at reinbeitedistriktet korrigerer sin uttalelse om driftsform, med henvisning til at det ikke har kompetanse til å ta stilling til dette. Videre presiserer distriktet at det kun gjennom oppstart av ny gruvedrift vil være mulig å få en

avslutning av gruveområdet. For øvrig har DMF besvart Sør-Varanger kommune sitt innspill datert 30. november, vedrørende forhold knyttet til DMF sin rolle etter mineralloven i brev datert 10. desember 2018.

6. DMF sin vurdering av søknaden

6.1 Rettsgrunnlag

Minerallovens formål er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling, jf. mineralloven § 1. Målet om en bærekraftig utvikling på mineralressursområdet ble tatt inn i loven for å reflektere behovet for langsiktig tenkning i forvaltningen av mineralressursene. Bærekraftig utvikling er definert som en utvikling som sikrer behovene til dagens befolkning uten å svekke mulighetene for fremtidige generasjoner til å få dekket sine behov.

Alle uttak av mineralske ressurser større enn totalt 10 000 m³ og ethvert uttak av naturstein er konsesjonspliktig. Driftskonsesjon kan bare gis til den som har utvinningsrett. Det er forskjellige vurderinger som gjøres ved behandling av søknad om henholdsvis utvinningsrett og driftskonsesjon. Ved søknad om utvinningsrett skal søker godtgjøre at forekomsten er drivverdig. På driftsstadiet er det søkerens skikkethet til å utvinne forekomsten som skal vurderes.

DMF skal foreta en skjønnsmessig vurdering av søknaden før det eventuelt tildeles driftskonsesjon. I vurderingen legges det vekt på om søkeren er «skikket» til å utvinne forekomsten, jf. mineralloven § 43. Det vil si om prosjektet fremstår som økonomisk gjennomførbart, om søkeren har tilstrekkelig kompetanse og om det legges opp til bergfaglig forsvarlig drift av forekomsten. Begrepet bergfaglig forsvarlig drift er også omtalt i forarbeidende til mineralloven (Ot.prp. nr. 43 (2008-2009) s. 144) hvor det fremgår at driften må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for den aktuelle type mineralvirksomhet. I dette ligger at driften gjennomføres slik at ressursene utnyttes best mulig innenfor et godt tilpasset driftsopplegg, samtidig som omgivelsene og miljøet blir ivaretatt på en best mulig måte. Et viktig ledd i vurderingen er tiltakshaverens mulighet til å bryte ut forekomsten på en slik måte at mest mulig av den utnyttes og til å minimere skadene på omgivelsene. Bærekraftprinsippet i loven § 1 blir med dette et overordnet hensyn ved behandling av søknad om driftskonsesjon.

Ved vurdering av om det skal gis driftskonsesjon skal det innenfor rammen av § 1 også legges vekt på om det omsøkte prosjektet ivaretar hensynene som følger av mineralloven § 2:

- verdiskaping og næringsutvikling
- naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsliv og samfunnsliv
- omgivelsene og nærliggende områder under drift
- miljømessige konsekvenser
- langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

Ved skikkethetsvurderingen inngår at Tiltakshaver skal dokumentere at organisasjonen har tilstrekkelig med ressurser og riktig kompetanse. Se skikkethetsvurdering i punkt 6.5.

Søknad om driftskonsesjon skal inneholde driftsplan. Dette følger av mineralloven § 43 jf. forskrift til mineralloven § 1-8 annet ledd bokstav b). Innholdsmessige krav til driftsplanen følger av DMF sin driftsplanveileder. En driftsplan skal i tilstrekkelig detaljgrad vise hvor og hvordan det mineralske uttaket skal skje. Planen skal også omfatte sikringsplan under drift samt avslutnings- og sikringsplan etter endt drift.

Det kan stilles vilkår ved tildeling av driftskonsesjon, jf. § 43. Ved vilkårssetting ved begunstigende vedtak, som tildeling av driftskonsesjon, vil for øvrig alminnelig vilkårs lære i forvaltningen sette rammer. Dette innebærer at vilkårene må være saklig begrunnet, ikke være urimelig tyngende og ikke innebære usaklig forskjellsbehandling. Vurderingstemaene ved avgjørelsen av hvilke vilkår som skal stilles vil i stor grad være sammenfallende med de hensyn som er relevante i vurderingen av om konsesjon skal gis.

Hensynet til naturmangfold reguleres av naturmangfoldloven, som er en sektorovergripende lov. Forvaltningen skal i sin myndighetsutøvelse hensynta naturmangfoldet, og prinsippene i loven §§ 8-12 skal legges til grunn når vedtak fattes. Også tiltakets påvirkning på vannforekomster skal vurderes i henhold til vannforskriften § 12.

6.2 Rettighetssituasjonen

6.2.1 Utvinningsrett/konsesjonsområde

Konsesjon kan kun gis til den som har utvinningsrett, jf. mineralloven § 43.

Mineralforekomsten som skal utvinnes tilhører kategorien statens mineraler. Tiltakshaver er tildelt utvinningsrett etter mineralloven, som dekker områdene hvor det planlegges for uttak, jf. vedtak datert 25.01.2017.

Driftsområde (konsesjonsområdet) skal fastsettes i konsesjon, jf. § 43. Omsøkt konsesjonsområde er tilsvarende tidligere konsesjonsområde. Dette utgjør i overkant av 19 500 daa, og går delvis utenfor Tiltakshavers utvinningsretter.

I henhold til forarbeidene til loven skal konsesjonsområdet som hovedregel ikke være større enn utvinningsrettene. Det gjøres unntak fra dette, og området settes tilsvarende tidligere konsesjonsområde, og i tråd med søknaden. Områder utenfor utvinningsrettighetene er i det vesentlige i de vestlige og delvis i nordlige deler av området. Grensen ble satt slik av hensyn til plass for anleggsveier og gråbergsdeponi. Områdene er i dag i stor grad preget av dette. Av hensyn til en helhetlig forvaltning av området, og særlig med tanke på sikring, opprydding og avslutning, er det hensiktsmessig å innlemme også disse områdene i konsesjonen.

Det vises til vedlagt kart over konsesjonsområdet.

6.2.2 Forholdet til andre rettighetshavere

Nordblock AS

Innenfor deler av området har Tiltakshaver inngått leieavtale med Nordblock AS for to av sine utvinningsretter (Tverrdalen sør-vest/Fisketind øst og Fisketind Øst). Dette gjelder innenfor området omtalt som Fisketind. Med grunnlag i denne avtalen er

Nordblock AS tildelt konsesjon for dette området.² Konsesjonen gjelder uthenting av malmblokker til natursteinsformål.

Nordblock AS uttalte i sin høringsuttalelse at: «*Slik Nordblock ser det, vil det ikke være mulig å innvilge søknaden om driftskonsesjon fra Sydvaranger Eiendom AS for det området som omfattes av Samarbeidsavtalen/Rettighetsavtalen, uten at det vil innebære et alvorlig inngrep i Nordblocks rettigheter og sannsynligvis også umuliggjøre disse.*»

I DMF sitt varsel om vedtak punkt 5.4 ble det lagt opp til at området ikke skal være en del av konsesjonsområdet: «*Innenfor deler av området har Tiltakshaver leid ut sine rettigheter. Innenfor dette området foreligger det konsesjon gitt etter tidligere lovverk til annen tiltakshaver. Dette området er ikke omfattet av Tiltakshavers konsesjonsområde gitt i henhold til varslet vedtak. I vedtaket vil det følge kart over konsesjonsområdet, med markering av dette særskilte unntatte området.*»

I Tiltakshavers innspill til dette punkt konkluderes det med at: «*Sydvaranger vil forholde seg til de avtaler som foreligger og de konsesjoner som Nordblock er tildelt. I lys av Nordblocks konsesjonsvilkår og avtalene mellom partene, kan Sydvaranger likevel ikke se at det er grunnlag for å innskrenke Sydvarangers konsesjonsområde.*»

Slik DMF forstår konsesjonen av 18.09.2012, er denne som sådan knyttet opp mot den privatrettslige avtalen mellom partene, både innholds- og tidsmessig. DMF har etter en fornyet vurdering kommet til at konsesjonsområdet settes tilsvarende omsøkte område, og unntar ikke det utleide området Fisketind som varslet.

For ivaretagelse av begge avtaleparters interesser, settes det som vilkår at all aktivitet innenfor dette området må gjøres i henhold til Nordblock AS sin konsesjon og til underliggende avtaler. Dersom avtalene og/eller konsesjonen for Nordblock AS faller bort/utløper, vil dette innebære at vilkåret knyttet til området ikke lenger vil hefte ved Tiltakshavers konsesjon.

Reinbeitedistrikt 5 A/C

Reinbeitedistriktet har rettigheter i omsøkte område i form av sommerbeite og trekkleier over området mellom sommer- og vinterbeite, se vurdering i punkt 6.4.5 og 6.5.

6.3 Tiltakets arealmessige status

Området, som tilsvarer konsesjonsområdet til tidligere Sydvaranger gruve, er avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel, vedtatt 14. februar 2018. Følgende bestemmelser gjelder for området:

- a) Området kan utnyttes til gruvevirksomhet i tråd med konsesjon etter mineralloven,
- b) Plankrav: Økning av produksjonen, ut over det som fremgår av tidligere tillatelser (etter mineralloven og forurensningsloven) krever reguleringsplan.

² Konsesjon datert 18.09.2012, gitt av Nærings- og handelsdepartement med hjemmel i Industrikonsesjonsloven § 11 jf. § 13, jf. kapittel V.

I henhold til vedtak gjort av Sør-Varanger kommune den 10. januar 2017, kreves det ikke reguleringsplan for uttak av jernmalm på området. I kommunens høringsuttalelse til søknad om driftskonsesjon fremgår at: «Etter at driftskonsesjon er gitt, må det igangsettes en planprosess som har til hensikt å redusere forespeilede høyde på fremtidige tipper».

DMF tar til etterretning at Sør-Varanger kommune har vurdert at det ikke er behov for reguleringsplan innenfor området. Uttalelsen om fremtidig planprosess for reduisering av høyde på fremtidige tipper er ikke nærmere utdypet eller begrunnet, men tas også til etterretning.

6.4 Hensyn som skal ivaretas ved vurderingen - mineralloven § 2

6.4.1 Tiltakets betydning for verdiskapning og næringsutvikling

I vurderingen av om konsesjon skal tildeles, og på hvilke vilkår, skal hensynet til tiltakets betydning for verdiskapning og næringsutvikling inngå, jf. mineralloven § 2 a).

I henhold til lovens forarbeider skal verdiskapning tolkes i vid forstand, slik at forvaltning og drift skal være mest mulig optimal ut i fra et samfunnsøkonomisk perspektiv. I denne vurderingen vil lokale interesser inngå, men ikke være eneste moment.

Det omsøkte tiltaket er ikke konsekvensutredet, heller ikke med tanke på virkning for verdiskapning og næringsutvikling. Det er i forbindelse med konsesjonsbehandlingen i flere sammenhenger vist til utredning gjort av Norconsult³ i forbindelse med Sydvaranger Gruve AS (SVG) sin konkurs i 2015. Denne viser til at SVG de siste årene før konkursen hadde en bemanning på 422 personer, og legger til grunn en ringvirkningsfaktor for sysselsetting på 1,7. Denne analysen kan ikke få direkte relevans for DMF sin vurdering av omsøkte tiltaks virkninger for verdiskapning og næringsutvikling. Tiltakene er ikke direkte sammenlignbare, og øvrige faktorer som lå til grunn for analysen kan være endret i mer eller mindre grad.

DMF legger til grunn de opplysninger som følger søknaden når det gjelder bemanning. I følge vedlegg 5.4.1 planlegges det for ansettelse av om lag 400-500 personer ved full skala produksjon. Dette vil skje ved oppbemanning over tid. Tiltakshaver har opplyst at det er et ti-talls ansatte på søknadstidspunktet. Det legges for øvrig til grunn at tiltaket vil ha positive ringvirkninger, særlig lokalt, og at disse vil øke i takt med utvidelsen av drifta. Til tross for manglende utredning vedlagt søknaden, legger DMF til grunn at oppstart av drift i gruen vil ha stor betydning for hensynet til arbeidsplasser og til næringsutvikling lokalt.

Søknaden omhandler uttak av kvartsbåndet jernmalm. Sluttproduktet som skal selges er råmateriale for stålfremstilling. Tiltakshaver viser til at det per i dag innen EU produseres et minimum av de råvarer som industrien trenger, og at behov for produksjon og tilgang derfor er stort.

³ Konsekvensanalyse – Konkurs Sydvaranger Gruve AS, datert 23. mars 2016.

Ved vurdering av tiltakets verdiskapning i en videre samfunnsøkonomisk forstand, skal det ses hen til at ressursene forvaltes på en måte som gir mest samfunnsmessig nytte, alle hensyn tatt i betraktning⁴. En helhetlig vurdering av de ulike hensyn gjøres i behandling av skikkethet, se punkt 6.5.

6.4.2 Forholdet til omgivelsene og nærliggende områder under drift

I vurderingen av om konsesjon skal tildeles, og på hvilke vilkår, skal tiltakets ivaretagelse av hensynet til omgivelsene og nærliggende områder under drift inngå, jf. mineralloven § 2 c).

Innunder denne vurderingen skal det ses hen til driftas potensielle risiko for skade på omgivelsene, herunder eiendommer, mennesker og dyr. Denne vurderingen skiller seg fra vurderingen av miljømessige konsekvenser og hensynet til langsiktig planlegging for etterbruk, da det her er de sikkerhetsmessige forholdene kun i driftsperioden som vurderes. Det utledes av forarbeidene til bestemmelsen at det skal være planlagt for og gjennomføres sikringstiltak i driftsperioden for nødvendig ivaretagelse av hensynet til omgivelsene og omkringliggende områder.

Det kan for øvrig være en uklar grense mellom vurdering av hva som anses som sikringsmessig påvirkning og de vurderinger som gjøres av hensyn til miljøpåvirkning, hensynet til samiske interesser og hensynet langsiktig planlegging for etterbruk. DMF anser dette særlig aktuelt ved behandlingen av driftsplaner, herunder planlagt gråbergshåndtering. Det vises til vurdering av dette i punkt 6.5.3, hvor også sikringsmessige aspekter inngår i en helhetlig vurdering. Høringsuttalelser om disse tema inngår som grunnlag i vurderingen.

For sikring, opprydding og avslutning av omsøkt konsesjonsområde har Tiltakshaver utarbeidet tre separate planer, med kostnadsberegninger.

Sikringsplanen for tiltaket følger av søknaden vedlegg 5.5.5.1. Denne inneholder en beskrivelse av planlagte sikringstiltak, som skal gjennomføres enten underveis i drifta eller etter endt drift. Planen tar utgangspunkt i gruveområdet slik det fremstår i dag og slik det vil fremstå etter gjennomføring av omsøkt gruveplan. DMF vurderer at planen er et utgangspunkt for å ivareta sikkerheten i det som anses som et industriområde med planer for ny drift. Det forutsettes at planen oppdateres i tråd med revidert driftsplan.

Planen legges til grunn ved beregning av økonomisk sikkerhetsstillelse, jf. punkt 6.6.

Vurderingen av driftsplanen for øvrig, jf. punkt 6.5.3 innebærer at det må gjøres endringer som vil innvirke også på sikringsplanen og størrelse på den økonomiske sikkerhetsstillelsen.

Oppryddingsplanen for tiltaket følger av søknaden vedlegg 5.5.5.2. Opprydding skal gjøres underveis i drifta, og vil følge gruveplanens produksjonsfaser. I og med at oppryddingsarbeidet er direkte knyttet opp mot driftsplanene, vil oppryddingsplanene måtte oppdateres i tråd med revidert driftsplan.

⁴ Ot.prp. nr. 43 s. 123.

DMF anser at ivaretagelse av dette hensynet ikke er til hinder for at det tildeles konsesjon, med vilkår. Det henvises for øvrig til vurderingen i punkt 6.5.

6.4.3 Miljømessige konsekvenser av utvinning

Grunnlag for vurdering

I vurderingen av om konsesjon skal tildeles, og på hvilke vilkår, skal tiltakets ivaretagelse av hensynet til miljømessige konsekvenser legges til grunn, jf. mineralloven § 2 d).

Tiltakets miljømessige konsekvenser er i første omgang knyttet til etablering av nye gråbergdeponi, som permanent vil bygge ned arealer hvor det per i dag er uberørt terreng og vann. Deponiene vil også ha permanent visuell betydning. I driftsperioden vil tiltaket innebære utslipp av støv, støy samt utslipp av avgangsmasser til vann.

Det foreligger utslippstillatelse for tiltaket fra Miljødirektoratet, sist endret 6.09.2016. Tillatelsen omhandler utslipp til vann, støykrav for produksjon og sprengning, utslippsbegrensning til luft (støv) og generelle krav til avfallshåndtering.

I søknadens vedlegg 5.5.0.3, punkt 1, beskrives tiltakets miljøpåvirkning. Gråbergsdeponeringen beskrives som det mest vesentlige naturinngrepet innfor konsesjonsområdet. Det henvises til gråbergsstrategien som følger i søknaden vedlegg 5.5.4. Videre omtales tiltakets miljøpåvirkning i form av støvflukt. Hovedkilden vil være oppvirvling fra dumpere ved transport av malm og gråberg, samt fra knuse- og separasjonsprosessen i gruveområdet. Tiltak for begrensning er salting og vanning av anleggsveier i sommersesongen. Måleprogram skal gjennomføres og tiltak for begrensning iverksettes ved behov.

I samme vedlegg, punkt 6, omhandles forholdet til naturmangfoldloven, hvor det gjøres rede for funn etter søk i Artsdatabanken og Naturbase. Tiltakshaver konkluderer med at det ikke synes som at allmenne interesser knyttet til biologisk mangfold blir negativt påvirket av Sydvarangers gruvedrift.

DMF sitt rettslige grunnlag for vurdering av tiltakets miljøpåvirkning følger av mineralloven § 2d), naturmangfoldloven og vannforskriften. Fra forarbeidene til mineralloven fremgår at miljøhensyn ivaretas først og fremst gjennom plan- og bygningslovens regelverk, herunder reglene om arealplanlegging og konsekvensutredninger. I arealavklaringen av omsøkte konsesjonsområde vises det til omtale i punkt 6.3. Arealet er avsatt til gruvevirksomhet, i tråd med konsesjon etter mineralloven. Kommunen har ikke stilt krav for ivaretagelse av miljø i forbindelse med planavklaringen. Det er ikke gjennomført konsekvensutredning av tiltakets miljøpåvirkning. I grunnlaget for høringsuttalelsen fra kommunen vises det til at drift må planlegges slik at den gir minst mulig miljøpåvirkning, og at dette må sikres gjennom tett og systematisk dialog mellom Tiltakshaver og DMF.

DMF tar dette til etterretning. Uavhengig av de vurderinger som er gjort av KU-myndigheten, skal DMF i forbindelse med vedtaksbehandlingen gjøre en selvstendig vurdering av tiltaket opp mot mineralloven § 2 d), naturmangfoldloven §§ 8-12 og vannforskriften. Det kan stilles vilkår i tillatelser og gis pålegg for å ivareta miljøhensyn. Det vises i denne sammenheng også til uttalelser fra enkelte høringsinstanser om

viktigheten av at dette vurderes i konsesjonsbehandlingen, sett i lys av manglende tidligere vurderinger, se punkt 5.1.1.

Som grunnlag for miljøvurderingen ba DMF i høringen om særskilt innspill fra kommunen, Fylkesmannen og fylkeskommunen. Høringsuttalelser knyttet til tiltakets miljøpåvirkning er behandlet i punkt 5.1.5, men også uttalelser behandlet i punktene 5.1.4 og 5.1.6 har relevans i vurderingen av miljøpåvirkning.

DMF har den 16.01.2019 gjennomført søk i Artskart og Naturbase innenfor konsesjonsområdet, vedlegg 4.

DMF sin vurdering

DMF legger til grunn at det av hensyn til forutsigbarhet og en hensiktsmessig gjennomføring av tiltaket skal søkes å unngå at ulike tillatelser stiller vilkår om samme forhold. På dette grunnlag tar ikke DMF stilling til tiltakets støy- og støvpåvirkning og utslipp til vann, da dette vurderes særskilt i utslippstillatelsen.

DMF anser at det er miljøpåvirkning knyttet til gråbergsstrategien som er aktuelt for vurdering i konsesjonsbehandlingen. Gråbergstrategien innebærer overdekning av store områder uberørt natur og flere vannforekomster, i det vesentlige ved oppbygging av Jerntippen S og N, men også utbygging av tippene i Bjørnevatn (Gokkmokktippen, Nordtippen og Museumstippen).

Det er ikke gjennomført KU for tiltaket. Det vises her til Sør-Varanger kommunes behandling av planstatus den 10.01.2017, hvor det i vurderingen av tiltaket opp mot KU-forskriften vises til at utslippstillatelsen som ble tildelt tidligere tiltakshaver (Sydvaranger Gruver AS), ble overført til det nye selskapet. Kommunen konkluderer dermed med at miljømyndighetene har funnet konsekvenser for naturmiljøet akseptable, og at det ikke kan ses at en utredning kan kartlegge forhold som ikke er vurdert tidligere.

I høringsuttalelsen fra kommunen legges det til grunn at kunnskapsgrunnlaget for konsesjonsområdet er godt og at det ikke er nødvendig med reguleringsplan og KU. Sør-Varanger kommune vurderer at den samlede belastningen av tiltaket ikke blir vesentlig større enn da forrige gruvedriftperioden ble avsluttet. Kommunen mener videre at de positive samfunnsmessige konsekvensene av tiltaket anses som større enn de negative miljømessige konsekvensene.

DMF bemerker at kunnskapsgrunnlaget som forelå på tidspunktet for overføring av utslippstillatelsen i 2016 og vurdering av KU-plikt (10.01.2017) ikke var det samme som foreliggende søknadsgrunnlag. Gråbergsstrategien ble første gang forelagt DMF i søknadsdokumenter datert 29.12.2017. Etter det DMF kjenner til var derfor planene som følger av «LOM» og gråbergsstrategien ikke utarbeidet på det tidspunkt hvor utslippstillatelsen ble overført etter Sydvaranger Gruve AS (SVG) sin konkurs i forkant av konkursen arbeidet SVG med å utrede underjordsdrift i Bjørnevatn, og hadde fått godkjent prøvedrift under jord fra DMF (21.05.2015). Det forelå ingen planer om deponering av gråberg i en slik skala som omsøkt. Dette poengteres også i Fylkesmannens høringsuttalelse, som viser til at gråbergsstrategien har kommet i ettertid av planbehandlingen. Det vises også til Fylkesmannens høringsuttalelse om at «Et nytt tiltak av et slikt omfang ville ha vært automatisk grunnlag for krav om KU»

DMF har foretatt utsjekk av artsregistreringer fra Artskart som ligger innenfor konsesjonsområdet. Innenfor konsesjonsområdet er det registrert følgende rødlistearter og andre arter av stor forvaltningsinteresse:

Truede arter: Arktisk droneflue (VU), Russearve (VU), Lappfiskand (VU), Bergand (VU).
Nært truede arter: Blåstrupe (NT), Sivspurv (NT), Klåved (NT), Taksvale (NT), Lirype (NT)

Utenfor konsesjonsområdet er det registrert flere arter innen kategorien trua arter og nært trua arter. Det er uvisst i hvilken grad disse artene kan bli påvirket av fremtidig aktivitet innenfor konsesjonsområdet.

Flere høringsinstanser har uttalt seg om gråbergstrategien ut i fra ivaretagelsen av miljøhensyn, se sammenstilling av disse i punkt 5.1.4. Særlig relevant anses uttalelsene fra Fylkesmannen og fylkeskommunen, som fagmyndigheter. I vurderingen av naturmangfold skriver *Fylkesmannen* at det er sannsynlig at de negative effektene av tidligere drift for dyre- og planteliv vil være betydelig mindre i uberørte områder i forhold til der hvor det har vært drift. Innenfor disse områdene mener FM at det ikke er tilstrekkelig å gjøre vurderinger etter naturmangfoldloven kun basert på eksisterende kunnskap. Det bør etter FM sin vurdering som et minimum gjøres en kartlegging av naturmangfold innenfor de planlagt berørte terrengområder og vannforekomster. Begrunnelsen er knyttet til at omfanget av inngrepene vurderes som svært store og i tillegg vil utgjøre en permanent endring av livsvilkår og leveforhold for dyre- og planteliv. Sekundært anbefaler FM alternative deponeringsmetoder, for eksempel i avsluttede dagbrudd. Videre påpeker FM potensielle konsekvenser ved avrenning til vassdrag i området fra gråbergsdeponier, og mener at kunnskapsgrunnlaget for slik påvirkning må skaffes til veie.

Fylkeskommunen har omtalt tiltakets potensielle påvirkning på tre vannforekomster som etter planene skal overdekkes med gråberg. Fylkeskommunen sier: «*Dagens deponiplan vil på sikt fjerne vannforekomstene, og således ha stor påvirkning på økologisk og kjemisk tilstand. Samtidig kan det forventes en økt avrenning av suspendert materiale og forurensede stoffer til nærliggende vann og vassdrag ettersom masser skal deponeres direkte i vannforekomstene. Gjenfylling av vannforekomstene kan også forstyrre det naturlige dreneringsmønsteret i området. Tiltaket synes derfor ikke å være i tråd med regional vannforvaltningsplan eller vannforskriftens mål om at alle vannforekomster skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand.*»

Vannforskriften § 12 sier at tiltaket kan gjennomføres til tross for at miljømål ikke nås. Dette forutsetter for øvrig at følgende vilkår er oppfylt:

- a) alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand,
- b) samfunnsnyttene av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og
- c) hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

Fylkeskommunen sier om dette: «*Det er tiltakshaver som har ansvar for å fremskaffe informasjon om virksomhetens virkning i tråd med forskrift om konsekvensutredning,*

men det er den aktuelle sektormyndighet for det omsøkte tiltaket som foretar vurdering etter § 12, både om den kommer til anvendelse og om vilkårene i § 12 er oppfylt. En vurdering etter vannforskriften § 12 vil sikre at samfunnsnyttene av de nye inngrepene vurderes opp mot tapet av miljøkvalitet. En vurdering etter vannforskriften § 12 vil også legge grunnlag for relevant avbøtende tiltak.»

DMF legger etter dette til grunn at kunnskapsgrunnlaget for nødvendige vurderinger av tiltakets miljøpåvirkning avveid mot øvrige hensyn ikke foreligger per i dag. I følge naturmangfoldloven § 8 skal kravet til kunnskapsgrunnlaget stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

DMF vurderer at miljøhensyn tilsier at gråbergsstrategien ikke kan gjennomføres som omsøkt på foreliggende grunnlag. Før dette eventuelt kan gjennomføres, må kunnskapsgrunnlaget for miljøpåvirkning heves, og på det grunnlag foretas en vurdering og avveining som kreves etter naturmangfoldloven § 8 og vannforskriften § 12. Dette kan for eksempel gjøres gjennom en reguleringsprosess med forutgående KU.

På foreliggende kunnskapsgrunnlag vil naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) legges til grunn i den videre vurderingen. Miljøvurderingen er et av hensynene som skal vektlegges ved konsesjonsbehandlingen, slik at ivaretagelsen av dette må gjøres i en helhetlig vurdering av saken. DMF anser at ivaretagelse av dette hensynet ikke er til hinder for at det tildeles konsesjon, men med vilkår, se vurderingen i punkt 6.5.

6.4.4 Langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området

I vurderingen av om konsesjon skal tildeles, og på hvilke vilkår, skal tiltakets ivaretagelse av hensynet til langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området inngå, jf. mineralloven § 2 e).

I forarbeidene til bestemmelsen sies: *Det er en særlig oppgave etter loven å legge til rette for langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området. Fordi mineraler er ikke-fornybare ressurser, vil mineralvirksomhet være av begrenset varighet. Ved anvendelsen av loven skal det derfor legges til rette for å bruke området til annen aktivitet når mineralvirksomheten opphører. En viktig del av dette er å sikre at områdene ryddes opp og sikres etter at mineralvirksomheten er avsluttet.*

Arealplanen gir ingen føringer for avslutning eller etterbruk av området. Samtidig sier bestemmelsene at «området kan utnyttes til gruvevirksomhet i tråd med konsesjon etter mineralloven». Det er ikke fremkommet føringer fra kommunen i forbindelse med høringen med tanke på etterbruk av området.

Avslutningsplanen for tiltaket følger av søknaden vedlegg 5.5.5.3., samt av gråbergstrategien for avslutning av planlagte nye deponiområder. Tiltakshaver planlegger for etablering av kunstige innsjøer med etablering av strandlinje i tre av bruddområdene (Bjørnevatn, Fisketind og Tverrdalen). Gråbergsdeponier skal tilsåes/revegeteres mot bebyggelse, og etableres med tanke på mulig alternativ etterbruk. DMF sin vurdering av driftsplanen, se punkt 6.5.3, og vilkår om utarbeidelse av nye planer, gjør at det ikke er hensiktsmessig å ta stilling til foreliggende avslutningsplaner. DMF bemerker imidlertid at det er stor forskjell på etablering av en kunstig innsjø og et naturlig vannfylt dagbrudd. Hvorvidt etablering av kunstige

innsjøer med strandlinje er praktisk gjennomførbart, og hvilke tiltak som må til for å realisere dette er ikke beskrevet.

Vilkår om tilbakefylling i ferdig utdrevne bruddområder har vesentlig betydning for etterbruk eller tilbakeføring av området og er styrende for behovet for øvrige sikring- og oppryddingstiltak. Det må utarbeides nye avslutningsplaner som følge av nye driftsplaner, som vil bli vurdert av DMF når disse foreligger.

DMF anser det som viktig å få en god avslutning på området etter endt drift, til beste for samfunnet. Tiltakets ivaretagelse av dette hensynet inngår i vurderingen i punkt 6.5., og DMF anser at dette ikke er til hinder for at det tildeles konsesjon med vilkår.

6.4.5 Naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsliv og samfunnsliv

Det følger av mineralloven § 43 fjerde ledd, jf. § 17, at søknad om driftskonsesjon kan avslås dersom hensynet til samiske interesser taler imot at søknaden innvilges. I forarbeidende fremkommer det at samiske interesser skal være vesentlig berørt av tiltaket. I vurderingen skal reindriftens omfang og betydning i området vektlegges. At det drives reindriftnæring i området er ikke tilstrekkelig grunnlag til å nekte driftskonsesjon.

Tiltaket vil etter det opplyste i høringen ikke komme i konflikt med samiske automatisk freda kulturminner, og DMF legger dette til grunn. Aktsomhetsplikten som følger av kulturminneloven § 8 gjelder for øvrig gjennom hele driftsperioden. Dette innebærer at dersom det under arbeidet kommer frem spor eller gjenstander fra eldre tid, skal arbeidet stanses og melding skal sendes til Finnmark fylkeskommune.

Innenfor omsøkt område har Reinbeitedistrikt 5 A/C sommerbeite⁵. Etter det DMF har forstått fra høringsuttalelsene, foregår det flytting av rein mellom sommer- og vinterbeite i øst-vest retning over gruveområdet. Vinterbeite ligger utenfor omsøkt konsesjonsområde i vestlig retning. Uttaksvirksomhet og deponering av gråberg som omsøkt kan derfor komme i konflikt med reindriftsinteresser.

Det omsøkte tiltakets påvirkning på reindriftsinteresser er ikke utredet. DMF sitt grunnlag for vurdering er derfor basert på høringsuttalelser, samt øvrig kontakt med reinbeitedistrikt 5 A/C.

Høringsuttalelser fra reinbeitedistrikt 5 A/C, Finnmark fylkeskommune, Sør-Varanger kommune og Fylkesmannen i Finnmark viser til viktigheten av at trekkveier mellom sommer- og vinterbeite holdes åpne innenfor konsesjonsområdet.

I søknaden legges det opp til en løsning for trekk gjennom området ved at det skal lages en trekk-korridor mellom to nye gråbergsdeponier, omtalt som Jerntippen S og Jerntippen N (søknaden vedlegg 5.5.4.). Berørte reinbeitedistrikter har ikke omtalt denne løsningen særskilt i sine uttalelser, og det må legges til grunn at dette vurderes som en akseptabel løsning med tanke på formålet.

⁵ Kilde: www.kilden.nibio.no

Det må legges til grunn at drift som omsøkt vil innebære tap av beiteland. Blant annet vil oppbygging av nye deponiområder legge beslag på minimum 2500 daa per i dag uberørt terreng, som ligger innenfor registrert område for sommerbeite. Dette tilsier at berørte reinbeitedistrikter kan kreve⁶ konsultasjoner. DMF har avklart med reinbeitedistrikt 5 A/C at konsultasjoner ikke er nødvendig. Det vises i denne sammenheng til at det er inngått privatrettslig avtale mellom Tiltakshaver og reinbeitedistriktet. Denne er forelagt DMF av Tiltakshaver, og er referert til i reinbeitedistriktets uttalelser til søknaden. Avtalen tilsier at det ikke foreligger konflikt mellom partene om hvorvidt drift kan starte opp, og beiteland beslaglegges.

DMF har etter dette kommet til at tiltaket ikke berører samiske interesser, herunder reindrift, på en slik måte at drift ikke kan tillates, jf. mineralloven § 43 fjerde ledd jf. § 17. Det vises for øvrig til punkt 6.5.3 hvor hensynet til samiske interesser inngår i en helhetlig vurdering, herunder vilkårs setting for ivaretagelse av reindriftsinteresser.

Som det fremgår i punkt 6.5. stilles det vilkår i konsesjonen som tilsier at tiltaket i liten grad vil komme i konflikt med beiteland og gjeldende trekkeier. Vilklårene stilles av andre hensyn enn til reindriften, men må anses å ha positiv virkning også for denne næringa. Det vises her blant annet til de uttalelser som reinbeitedistrikt 5 A/C har avgitt om deponering, gjenfylling og ivaretagelse av uberørt natur og vann. Reinbeitedistriktet har videre poengtert i brev til DMF, datert 7. desember 2018, at oppstart av gruvevirksomhet er avgjørende for at området kan avsluttes slik at dette og tilstøtende områder kan benyttes til andre formål.

6.5 Skikkethet

I dette punktet gjøres skikkethetsvurderingen etter mineralloven § 43. Økonomien i prosjektet, faglig kompetanse og driftsplaner med gråbergsstrategi (bergfaglig forsvarlig drift) inngår i vurderingen, se punkt 6.1 (rettsgrunnlag). Det skal gjøres en helhetlig vurdering av tiltakets ivaretagelse av de ulike hensyn som omhandlet i punkt 6.4, se behandling i punkt 6.5.

6.5.1 Økonomien i prosjektet

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) har fått utført en ekstern gjennomgang av budsjettdokumentasjon mottatt fra Sydvaranger Eiendom AS i den hensikt å vurdere tiltakshavers økonomiske skikkethet, herunder prosjektets gjennomførbarhet. Arbeidet er utført av PricewaterhouseCoopers AS (PwC). I hovedsak omfatter vurderingen driftsplan, «Mine Method Comparative Analysis» (vedlegg 5.5, 5.5.2, og 5.3), og driftsbudsjett (vedlegg 5.6). Forutsetningene i driftsbudsjettet er gjennomgått, både for dagbruddsdrift og underjordsdrift. Videre er konsistensen i modellene vurdert og gjennomgått.

DMF har den 03.12.2018 mottatt tiltakshavers merknader til varsel om vedtak, med kommentarer til rapporten/analysen fra PwC. Merknadene er utdypet ytterligere i en rapport utarbeidet av Deloitte, datert 11.12.2018. PwC har gitt et tilsvarende svar til Deloitte sine bemerkninger, datert 07.01.2019. DMF har gjennomgått merknadene og dokumentasjonen.

⁶ ILO-konvensjonen nr. 169 artikkel 6 og Prosedyrer for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget pkt. 9.

Oppsummering driftsbudsjett: Dagbruddsdrift

Oppbyggingen av budsjettmodellen for dagbruddsdrift er gjennomgått av PwC, og konsistensen i budsjettet er kontrollert uten vesentlige avvik. Videre er forutsetningene som presenteres gjennomgått, og disse er vurdert rimelige. Nøkkeltallene som fremstilles er korrekt utledet, og EBITDA-marginen⁷/driftsmargin er på tilsvarende nivå som sammenlignbare selskap.

Et viktig punkt som gjennomgangen av driftsbudsjettet for dagbrudd viser, er at utviklingen i pris i budsjettet ikke er bygget på observerbare terminkurser. Prisen på jernmalm er svært volatil. Dette bekreftes gjennom den historiske prisutvikling for jernmalm, 2006-2018 (Verdensbanken, 2018). Det foreligger en betydelig risiko i anslagene både knyttet til grunnprisen, så vel som premiumet. Prosjektets nåverdi er derfor sensitivt for prissvingninger.

Oppsummering driftsbudsjett: Underjordsdrift

Det er utført en tilsvarende gjennomgang av budsjettet for underjordsdrift som for dagbruddsdrift. Budsjettmodellen er gjennomgått, og konsistensen er kontrollert med avvik. I hovedsak omfatter dette avvik i forutsetningene mellom de ulike driftsformene (budsjett), så vel som oppbyggingen av selve budsjettmodellen. Det bemerkes spesielt at det er lagt til grunn en lavere salgspris («Concentrate Price FOB», US\$/t) på jernmalmen i oppstartsåret i modellen for underjordsdrift enn i modellen for dagbruddsdrift, uten at forskjellen begrunnes tilstrekkelig. Det påpekes også at det ikke foreligger gode nok begrunnelser for hvorfor avkastningskravet avviker mellom de to modellene.

Et av hovedpoengene i gjennomgangen av driftsbudsjettet for underjordsdrift er at dette ikke er satt opp i tilsvarende modell som for dagbruddsdrift, og heller ikke inkluderer de samme kontantstrømfaktorene. Dette gjør at det blir vanskelig å sammenligne økonomien i prosjektet på kryss av driftsform.

Konklusjon, økonomien i prosjektet

Prosjektet vil naturligvis være gjenstand for usikkerhet og risiko. Markedsutvikling innen pris, tilbud og etterspørsel, forekomstens geologi og tilgjengelighet, behovet for store investeringer etc. vil i stor grad være faktorer som kan påvirke prosjektet. DMF har derfor valgt et overordnet blikk ved gjennomgangen av driftsbudsjettet.

Driftsbudsjettet for dagbruddsdrift er bygget på relevante forutsetninger, men er sensitivt for prissvingninger. DMF kan ikke se fra driftsbudsjettet at det er tatt høyde for prissvingninger. DMF tillegger dette begrenset vekt i vurderingen, men påpeker viktigheten av et godt grunnlag for å vurdere den økonomiske lønnsomheten og gjennomførbarheten i prosjektet. DMF tar til etterretning at tiltakshaver i innspill til varsel om vedtak har argumentert for at dette punktet er oppfylt gjennom å basere driftsbudsjettet på konservative og jevne markedspriser.

Avvikene i forutsetninger for dagbruddsdrift og underjordsdrift vanskeliggjør en helhetlig vurdering, da flere av forskjellene i liten grad er begrunnet. DMF kan blant

⁷ EBITDA - Earnings before interests, taxes, depreciations and amortizations / Driftsresultat (driftsmargin) før renter, skatt, avskrivning og nedskrivning

annet ikke se at det foreligger noen intuitiv årsak for å operere med forskjellige priser for malm i driftsbudsjett for de to ulike driftsformene. Grunnlaget for beregning av transportkostnadene, inkludert håndtering av gråberg, for de ulike driftsmetodene fremkommer heller ikke, og kan ha vesentlig betydning. Ulikheter i modellenes oppbygning vanskeliggjør en sammenligning mellom de to driftsformene, og er ikke tilstrekkelig redegjort for i søknaden.

DMF vurderer imidlertid at økonomien i prosjektet ikke er til hinder for at det tildeles konsesjon, med vilkår, se vurdering i punkt 6.5.

6.5.2 Søkernes kompetanse for drift av forekomsten

Lovens krav

Krav til faglig kvalifikasjoner for drift følger av forskrift til mineralloven kapittel 3. Ved vurderingen av om søker har tilstrekkelig kompetanse, er det den totale kompetansen som søker har tilgang til, som skal vurderes i forhold til kravet til skikkethet.

I henhold til forskrift til mineralloven § 3-1 skal alle uttak av mineralske ressurser ha en bergteknisk ansvarlig. For drift under jord og for dagbruddsanlegg med årlig uttak større enn 500 000 m³, som i dette tilfellet, gjelder krav som følger av § 3-2.

DMF legger her til grunn søkers opplysninger i søknadens vedlegg 5.4 og 5.4.1.

Bergteknisk ansvarlig

Tiltakshaver har opplyst at virksomheten per i dag ikke har bergteknisk ansvarlig for uttaket med den påkrevde kompetanse.

DMF inntar som vilkår i konsesjonen at bergteknisk ansvarlig for uttaket med nødvendige kvalifikasjoner skal være på plass før oppstart av drift.

Øvrig personell/kompetanse

Tiltakshaver opplyser at selskapet ikke er oppbemannet for drift av det planlagte uttaket. Vedlagt søknaden følger forventet organisasjonsstruktur og rollebeskrivelse.

DMF tar dette til etterretning, og forventer at nødvendig kompetanse er på plass innen oppstart.

Konklusjon, kompetanse

DMF vurderer at Tiltakshavers manglende personell med tilstrekkelig kompetanse på søknadstidspunktet ikke er til hinder for at det tildeles konsesjon, med vilkår om at dette er på plass før oppstart, jf. punkt 3.3.

6.5.3 Bergfaglig forsvarlig drift

Driftsplan

Vurdering av driftsplaner inngår som en del av skikkethetsvurderingen i mineralloven § 43. Driftsplan er Tiltakshavers verktøy for planlegging og gjennomføring av drift. I driftsplanen skal det blant annet beskrives hvordan uttaket skal foregå, hvordan uttaksområdet skal avsluttes og istandsettes og hvilke sikringstiltak som skal

gjennomføres i driftsperioden og etter avsluttet drift. Driftsplanen vil også danne grunnlag for DMF sitt tilsyn med driften⁸.

Søknadens vedlegg 5.5, med vedleggene 5.5.0.1 - 5.5.5.3.1, utgjør driftsplan, og er oppsummert i punkt 4.

DMF vurderer at driftsplanen som følger søknaden ikke tilfredsstillende kravene som følger av DMF sin driftsplanveileder. Hensynet til oppstart av ny drift veier imidlertid tungt, og DMF finner derfor å kunne godkjenne planen på vilkår om revidering før drift.

Ressursutnyttelse i Bjørnevatn

Ut i fra prinsippet om bærekraftig ressursutnyttelse legger DMF til grunn følgende hovedprioriteringer ved forvaltningen av Bjørnevatnforekomsten:

- maksimere uttaket av den totale forekomsten
- minimere oppbygging av gråbergstipper

Med dette som utgangspunkt finner DMF at uttak i området må skje på grunnlag av en langsiktig planlegging der uttak av den totale eller vesentlige deler av forekomsten inngår. Dette må gjøres ut i fra en helhetlig detaljplan og på en måte som er til minst mulig skade for naturen, miljøet og omkringliggende områder.

Omsøkt plan omfatter 94,5 Mt malm. Uttak av malm er utelukkende planlagt å foregå ved dagbruksdrift. Det er ifølge søknadens vedlegg 5.5.4 «Gråbergstrategi og deponiplan» potensiale for ytterligere 227 Mt malm tilgjengelig videre nedover i dypet, gitt prisøkning for jernmalm i markedet. Tiltakshaver har i ettertid⁹ korrigert dette til 132,5 Mt. Det opplyses også i samme vedlegg at malmkroppen ennå ikke er fullstendig kartlagt i dypet og at den endelige mengden malm er uvis. Søknaden med vedlegg beskriver at malmkroppen i Bjørnevatn strekker seg vesentlig dypere enn nederste nivå for omsøkte uttak i dagbrudd.

Det er på det rene at det er vil være et betydelig volum gjenstående malm i Bjørnevatn etter uttak i henhold til omsøkte planer. Et eventuelt fremtidig uttak av denne malmen med dagbrudd vil resultere i ytterligere store mengder gråberg som må deponeres. Det må derfor legges til grunn at denne malmen kun kan utvinnes ved underjordsdrift.

Valg av driftsmetode

Tiltakshavers valg av driftsmetode er begrunnet med at underjordsdrift ikke er økonomisk gjennomførbart.

Grunnlag for valg av driftsmetode er beskrevet i søknadens vedlegg 5.5.2 «Mine Method Comparative Analysis» (MMCA). Formålet med dokumentet er å vurdere og sammenligne dagbruksdrift med underjordsdrift når det gjelder en effektiv og forsvarlig utnyttelse av statens mineraler innenfor Bjørnevatn malmfelt. Innledningsvis omtales flere undergrunns driftsformer og det konkluderes med at «sublevel caving» (skiverasbrytning) er den mest optimale driftsmetoden for en eventuell underjordsdrift Bjørnevatn. Dette er en metode som vil gi tilgang på de deler av mineralforekomsten

⁸ DMF sin driftsplanveileder, sist endret 17. november 2016.

⁹ I møte 20.11.2018 og i Tiltakshaver sitt innspill varsel om vedtak datert 3.12.2018.

som ligger videre ned i dypet og som ikke er omfattet av eksisterende planer for dagbruddsdrift.

I MMCA poengteres at begge driftsmetoder (dagbrudd og underjordsdrift) avledes fra den samme geologiske blokk-modellen. DMF forstår dette som at alternativet for underjordsdrift forholder seg til den samme tilgjengelige malmressursen som den som er planlagt tatt ut ved dagbruddsdrift. Den betydelige delen av malmforekomsten som ligger på større dyp er ikke medtatt i disse vurderingene. MMCA inneholder ingen konkret plan for underjordsdrift i Bjørnevatn. Optimal driftsform (skiverasbrytning) omtales generelt. Dette er en annen driftsform enn strossedrift, som tidligere er prøvd i Bjørnevatn.

I Bjørnevatn ligger malmen slik at det er teknisk mulig med underjordsdrift. Dette er utredet av tidligere driver/tiltakshaver, og det har også vært gjennomført prøvedrift i perioden 1995 – 1997 samt at det ble søkt videre prøvedrift ved årsskiftet 2014/2015. DMF kjenner ikke til noen evaluering eller konklusjoner fra den tidligere prøvedriften.

Foreliggende søknad inneholder ingen spesifikk gruvedesign eller tegninger av en mulig fremtidig underjordsgruve som kan ligge til grunn for en konkret analyse av prosjektet. Investerings- og driftskostnader er hentet fra en annen aktør i samme bransje, og dette ligger til grunn for en generell økonomisk analyse av underjordsdrift. DMF vurderer at ulike forutsetninger i driftsbudsjettene for underjordsdrift og for dagbruddsdrift gjør det vanskelig å verifisere dette.

Etterbruk av området

For håndtering av gråberget har Tiltakshaver utarbeidet en gråbergsstrategi. Strategien omhandler valg av metode for fremtidig plassering av gråberg, angivelse av volum og design av deponier. Tiltakshaver planlegger både nye deponiområder i det sørlige området (Jerntippen Nord og Sør) og utvidelse av allerede eksisterende tipper.

Flere høringsinstanser har uttalt seg negativt om de omsøkte planene for gråbergsdeponering, og bedt om at det i en konsesjon stilles krav som innebærer at området blir tilrettelagt for etterbruk i større grad enn det søknaden tilsier.

Området, særlig i sørområdet, grenser til naturområder, fritidsboliger, flere vannforekomster og til områder som brukes til ulike rekreasjonsformål, samt til reindrift. Ved avsluttet drift bør det derfor være et mål at området kan tilrettelegges for ny bruk til beste for samfunnet.

Ved en drift og avslutning som omsøkt vil konsesjonsområdet bestå av flere dype bruddområder ved avslutning av drift. Samtidig vil det i randsonen av området etterlates gråbergsdeponier som, i sum fra tidligere og planlagt ny drift, vil utgjøre om lag 1 milliard tonn gråberg. DMF vurderer at en slik drift ikke er i samsvar med prinsippet om en bærekraftig utvikling, og ikke ivaretar hensynet i mineralloven § 2 e) om en langsiktig planlegging for etterbruk eller tilbakeføring av området.

6.5.4 Samlet vurdering skikkethet

Oppstart av ny drift i Sydvaranger Gruveområde vurderes som viktig av flere hensyn. Innenfor området gjenstår vesentlige mengder jernmalm som samfunnet har stor bruk for, og derfor bør utvinnes. Hensynet til arbeidsplasser og næringsutvikling er tillagt

meget stor vekt, slik at det tillates oppstart som omsøkt i Jerntoppen, samtidig som nye driftsplaner skal utarbeides.

Området dekker et stort areal som er sterkt preget av gruvevirksomhet over mange tiår. Det gjelder ingen etterbruksbestemmelse for området i kommuneplanen. For øvrig fremgår av kommuneplanen at området skal utnyttes i tråd med konsesjon etter mineralloven. DMF vil gjennom konsesjonens innretning søke å legge til rette for ny drift innenfor gruveområdet med oppstart som omsøkt, samtidig som mulighet for etterbruk av området veier tungt. Oppstart av ny drift anses som avgjørende for å få gjennomført en god avslutning av området til beste for samfunnet.

DMF legger til grunn at det i planleggingen for videre uttak i Bjørnevatn må gjøres utredninger for drifts- og deponeringsmetoder som muliggjør optimal ressursutnyttelse og minimerer gråberg til tipp. Dette innebærer at driften må legges opp på en slik måte at muligheter for videre uttak under jord ikke forringes i vesentlig grad. Det vises her blant annet til søknadens vedlegg 5.5.0.1., hvor det beskrives at tilbakefylling av gråberg i Bjørnevatn kan gjøres uten at malm for fremtidig underjordsdrift steriliseres. I foreliggende planer er en utredning av denne muligheten ikke fulgt opp.

Det er på det rene at bruddområdene i sør vil kunne romme en vesentlig mengde av det gråberget som planlegges tatt ut. DMF vurderer at drifta i Sørbruddene må planlegges for at uttak av gråberg fra ny drift skal deponeres ved gjenfylling av åpne bruddområder. En utjevning av området ved gjenfylling vil innebære at området lettere kan planlegges for alternativ etterbruk. Gjenfylling av åpne bruddområder vil også ha stor betydning for sikkerheten inne på området, både for mennesker og dyr. Det vises her blant annet til at det er trekk mellom sommer- og vinterbeite for rein gjennom gruveområdet. I søknaden legges det opp til at bruddområder skal sikres med gjerder etter hvert som de avsluttes. Krav om gjenfylling vil derfor innvirke positivt på beregning av økonomisk sikkerhetsstillelse for opprydding/-avslutningskostnader.

Kravet om gjenfylling vil innebære at det vesentlige av gråberget håndteres uten at nye deponiområder bygges opp. Med dette vil støv- og støyforurensningen begrenses ved at gråberget skal håndteres inne på berørt område og ikke i randsonene mot nærliggende områder. Videre unngås ytterligere visuell forurensning i form av nye gråbergsdeponier. DMF vil også anta at det i et bedriftsøkonomisk perspektiv vil være positive effekter ved tilbakefylling kontra kjøring og lasting av gråberg til tipp.

Tiltakshaver har opplyst at det er påvist malm ut over det som er omfattet av omsøkte uttaksplaner. Dette er malm som gitt økt jernpris vil kunne utvinnes. Sterilisering av restmalm kan derfor bli virkningen av kravet om gjenfylling. En vurdering av total ressursutnyttelse isolert sett kan tilsa at Sørbruddene bør holdes åpne for eventuelt fremtidig videre utnyttelse. Hensynet til mulighet for etterbruk av området etter endt drift taler imidlertid for gjenfylling, og er et hensyn som veier tungt. Til dette kommer at eventuelt fremtidig uttak av restmalm kun kan tas ut ved dagbruddsdrift og vil generere ytterligere gråbergsbrytning. Det legges også vekt på at malmkvaliteten i Sørbruddene er beskrevet som mer variabel og ressursanslaget er vesentlig mindre enn i Bjørnevatn. Dette området vurderes derfor annerledes enn Bjørnevatn, jf. vilkårene til driftsplanen for disse områdene.

For drift i Sørbruddene kan det være aktuelt med drift i flere brudd samtidig. Dette kan gjøre at gjenfylling av alle bruddområder ikke er hensiktsmessig. Av hensyn til bærekraftig ressursutnyttelse kan slik deponering tillates. På foreliggende kunnskapsgrunnlag tillates ikke deponering i uberørt terreng eller i vann. Det vises til nærmere begrunnelse for dette i behandlingen av miljøhensyn i punkt 6.4.3.

Deponering innenfor berørte områder kan komme i konflikt med reindriftsinteresser. For å unngå interessekonflikter, stilles som krav at plassering og utforming av slike tipper skal gjøres i samråd med berørte reinbeiteinteresser.

Konklusjon

DMF har på bakgrunn av de vurderinger som følger over kommet frem til å stille de vilkår som følger av vedtaket punkt 3.

DMF vil vurdere å kreve at det for utredninger som gjøres for videre uttak av malm og deponering av gråberg i Bjørnevatn skal gjøres en tredjepartsvurdering.

6.6 Økonomisk sikkerhetsstillelse

Tiltakshaver har i samsvar med forskrift til mineralloven § 2-1 fremsatt forslag til sikkerhetsstillelse i sin søknad om driftskonsesjon, jf. søknadens vedlegg 5.7. DMF fastsetter endelig krav til sikkerhetsstillelse.

Det foreslåtte beløpet er basert på forslag til sikringsplan, oppryddingsplan og avslutningsplan som ligger til grunn for «LOM». For hver av de tre planene er det gjort beregninger for gjennomføring av de ulike tiltak som planlegges gjennomført.

Det er beregnet og foreslått en sum på NOK 14 727 551 som sikkerhetsstillelse for sikringstiltak (vedlegg 5.5.5.1). Forslaget går ut på at innestående beløp på sikringsfond (opparbeidet av tidligere tiltakshaver), omlag NOK 6 340 000 inngår som grunnbeløp, og at overskytende innbetales av Tiltakshaver med 1 krone per tonn råmalm.

6.6.1 Pålegg om økonomisk sikkerhetsstillelse – beløp og form

DMF legger Tiltakshavers forslag til beløp for sikkerhetsstillelse for gjennomføring av sikringstiltak til grunn. DMF vurderer at den totale kostnaden for sikringstiltak, med fradrag for beløpet innstående på sikringsfondet, innbetales i sin helhet før oppst art. Dette tilsvarer NOK 8 360 000. Begrunnelsen for dette er at sikringstiltakene i all hovedsak er tiltak som vil måtte gjøres på et vilkårlig tidspunkt for å ivareta fremtidig almen sikkerhet i konsesjonsområdet slik det fremstår i dag. Tiltakshaver har sikringsansvar for området i kraft av å være rettighetshaver, jf. mineralloven § 49.

Formen på sikkerheten skal være slik at den ved konkurs hos Tiltakshaver ikke vil inngå i konkursboet, jf. forskrift til mineralloven § 2-1 tredje ledd.

Etter DMF sin vurdering vil det være hensiktsmessig at hele den økonomiske sikkerheten stilles ved innbetaling av et kontantbeløp til bankkonto som det i henhold til egen avtale om finansiell sikkerhetsstillelse skal etableres pant i til fordel for DMF, jf. panteloven §§ 4-4 til 4-6. Tiltakshaveren skal ikke ha rådighet over slik bankkonto som skal sperres til fordel for DMF. Dette tilsier at Tiltakshaver innbetaler NOK 8 360 000 til konto sperret med pant til fordel for DMF.

Tiltakshaver skal derfor før oppstart av drift innbetale kontantbeløpet til bankkonto med NOK 8 360 000. Beløpet er satt ut i fra en vurdering av hva som anses å være tilstrekkelig sikkerhet til å dekke kostnadene til sikringstiltak definert i sikringsplanen som lå til grunn ved tildeling av konsesjon til Sydvaranger Gruve AS. Ytterligere sikringsbehov og størrelse på sikkerhetsstillelsen må vurderes på bakgrunn av revidert driftsplan med avslutningsplan.

6.6.2 Sikkerhetsstillelse for opprydding og avslutning

Postene for *opprydding og avslutning* er beskrevet av Tiltakshaver i søknaden vedlegg 5.5.5.2 og 5.5.5.3, og er beregnet og foreslått til henholdsvis NOK 3 903 509 og NOK 10 742 550. DMF vurderer at disse postene i stor grad vil kunne bli påvirket av de endringer som må gjøres i driftsplanene, herunder gjenfylling av bruddområder. DMF ber derfor at tiltakshaver utarbeider nytt forslag til økonomisk sikkerhetsstillelse for ivaretagelse av opprydding og avslutning. Dette skal inkludere størrelse på beløpene og tidspunkt for innbetaling.

Rapportering i henhold til 6.6.3 vil gjelde også for opprydding og avslutning når sikkerhetsstillelsen for dette er etablert.

6.6.3 Rapportering og dokumentasjon

Innestående beløp på konto skal årlig dokumenteres ved å gi DMF tilgang til en oppdatert kontoutskrift. All avkastning på midlene godskrives kontoen.

Tiltakshaver skal underveis i driften vurdere om den eksisterende sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene til sikringstiltak, og gir DMF tilbakemeldinger om dette. Dersom uttakets beregnede totalvolum eller driftsperiode endres, eller det skjer andre vesentlige endringer i driftsplanen, skal DMF underrettes umiddelbart. Ellers skal tiltakshaver hvert femte år foreta en vurdering av om sikkerheten er tilstrekkelig. Når vurderingen er foretatt, skal tiltakshaver utarbeide en rapport som oversendes DMF uten unødig opphold.

DMF kan kreve ytterligere relevant rapportering og dokumentering utover det som fremkommer over.

7. Driftskonsesjonens varighet

Driftskonsesjonen kan revideres etter 10 år.

Driftskonsesjonen bortfaller hvis ikke drift er startet opp senest 5 år etter at konsesjon er gitt. Det samme gjelder hvis driften blir innstilt i mer enn ett år. Det kan søkes til DMF om forlengelse av disse fristene. Driftskonsesjonen faller også bort dersom utvinningsrettene som ligger til grunn for konsesjon slettes.

8. Rett til å klage og partsinnsyn

Partene i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket i samsvar med reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Fristen for å klage er 3 uker etter at dere mottok dette brevet. Klagen skal sendes til DMF for ny vurdering. Dersom DMF ikke finner grunn til å gjøre om vedtaket, sendes

klagen til Nærings- og fiskeridepartementet, som treffer endelig vedtak i saken. Klagen må beskrive og begrunne hva det klages over, og inneholde forslag til endringer.

Partene i saken har rett til å gjøre seg kjent med saksdokumentene, etter forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vennlig hilsen

Marte Kristoffersen
seksjonsleder

Unni Garberg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Unni Garberg

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Konesjonsområde Sydvaranger Eiendom AS

Vedlegg 2 - Avtale_Kontantinskudd.docx

Vedlegg 3 - Pantsettelseserklæring for enkle pengekrav

Vedlegg 4 - Artsdata innenfor konsesjonsområde

Mottakere:

Sydvaranger Eiendom AS	Sydvaranger Industriområde	9900 KIRKENES
------------------------	----------------------------	---------------

Kopi til:

Sør-Varanger kommune	Postboks 406	9915 KIRKENES
----------------------	--------------	---------------

Finmark fylkeskommune	Henry Karlsenspl. 1,	9815 VADSØ
-----------------------	----------------------	------------

Fylkeshuset

Fylkesmannen i Finmark	Statens hus	9815 VADSØ
------------------------	-------------	------------

Finmarkseiendommen	Postboks 133	9811 VADSØ
--------------------	--------------	------------

Reinbeitedistrikt 5A og 5C	v/ Egil Kalliainen, Rødsand	9910 BJØRNEVATN
----------------------------	-----------------------------	-----------------

Pasvik

Advokatfirmaet Steenstrup	Postboks 1829 Vika	0123 OSLO
---------------------------	--------------------	-----------

Stordrange DA